

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

Електронне видання

**МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ З НАПИСАННЯ ТА
ПІДГОТОВКИ КУРСОВИХ РОБІТ З НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право»
спеціальності 081 «Право» заочної та денної форми навчання

Харків 2020

МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ З НАПИСАННЯ ТА ПІДГОТОВКИ КУРСОВИХ РОБІТ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» заочної та денної форми навчання

Харків 2020

МЕТОТИЧНІ ПОРАДИ З НАПИСАННЯ ТА ПІДГОТОВКИ КУРСОВИХ РОБІТ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» заочної та денної форми навчання / уклад.: Д. В. Задихайло; Р. П. Бойчук. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. с.

Укладачі: д.ю.н., проф., зав. кафедри господарського права Д. В. Задихайло, к.ю.н., доц. кафедри господарського права Р. П. Бойчук.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Самостійна науково-дослідницька діяльність у сфері правового регулювання банківських відносин посідає важливе місце у навчальному процесі, поєднує теоретичні та прикладні форми підготовки фахівців правознавців, надає студентам можливість поглибленого вивчення окремих питань і наукових проблем банківських правових відносин та формує професійне мислення юриста. Вона логічно продовжує та розвиває зміст інших дисциплін господарсько-правового циклу, які вивчалися на попередніх етапах підготовки фахівців правознавців.

Вивчення актуальних проблем курсу “Правове регулювання банківської діяльності” у вигляді написання та захисту курсової роботи сприяє формуванню навичок самостійної наукової творчості, підвищенню рівня теоретичної та професійної підготовки, придбанню необхідного досвіду тлумачення, застосування норм чинного законодавства у сфері банківської діяльності, кращому засвоєнню навчального матеріалу та підготовці до іспиту з цієї дисципліни.

Згідно з навчальним планом курсову роботу з курсу «Правове регулювання банківської діяльності» виконують студенти денного, вечірнього та заочних факультетів.

ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання курсової роботи передбачає наступне:

1. Вибір теми курсової роботи та написання плану роботи, який узгоджується з викладачем.
2. Вивчення законодавства та монографічної літератури з даної проблеми.
3. Вивчення матеріалів юридичної практики, які відповідають обраній темі.
4. Обговорення роботи з викладачем в першому читанні.
5. Доопрацювання і завершення курсової роботи та подання її на кафедру.
6. Рецензування курсової роботи.
7. Захист курсової роботи.

1. Вибір теми курсової роботи.

Тематика курсової роботи визначається кафедрою, але, як виняток, викладач або студент може запропонувати свою тему курсової роботи, яка повинна бути актуальною і тісно пов'язаною із вирішенням теоретичних та практичних фахових завдань. Темі обираються студентами до початку семестру, на який заплановано написання курсових робіт. При виборі теми студент консультується з викладачем. На основі поданих заяв за студентами закріплюються конкретні теми.

2. Підготовка до написання та написання курсової роботи.

Після вибору та закріплення теми курсової роботи студент вивчає законодавство та монографічну літератури з даної проблеми, знайомиться з матеріалами юридичної практики, які відповідають обраній темі.

Керуючись вибраними та опрацьованими нормативно правовими актами, рекомендованою та додатковою навчальною, науковою та іншою літературою за курсом «Правове регулювання банківської діяльності» студент повинен приступити до самостійного її написання відповідно до погодженого плану.

Під час складання плану та написання курсової роботи студент може консультиватися з викладачем з питань досліджуваної проблематики.

При написанні курсової роботи використовуються наступні джерела: нормативно правові акти; спеціальна наукова література; юридична, зокрема, судова практика.

Використовуючи при написанні курсової роботи нормативно-правові акти, наукову літературу, юридичну практику студент зобов'язаний робити відповідні посилання на ці джерела у відповідності з установленими стандартами (із зазначенням вихідних джерел, автора, сторінок), що необхідні при висвітленні відповідних питань досліджуваної проблеми.

Курсова робота виконується самостійно, повинна характеризуватися оригінальністю тексту. Переписування тексту з літературних джерел допускається тільки з метою висвітлення позицій, думок з обов'язковим посилання на нього.

Зміст курсової роботи має відповідати обраній темі і складеному плану.

Курсова робота повинна мати наступну структуру:

1. Титульна сторінка.
2. План курсової роботи.
3. Короткий вступ (2-3 стор.), в якому обґрунтовується актуальність теми, стан розробки відповідної проблеми, визначається об'єкт, предмет, мета, завдання і методи дослідження.
4. Основний текст (15-20 стор.)
5. Короткий висновок (2-3 стор.), в якому зазначаються ті нові положення, які з'ясував студент у результаті курсового дослідження.
6. Список використаних джерел інформації (нормативних актів, наукової та навчальної літератури, матеріалів судової практики). Список використаних джерел оформляється за ДСТУ 2017 р.

3. Обсяг курсової роботи та вимоги до її оформлення.

Орієнтований обсяг курсової роботи – 20-25 сторінок друкованого тексту, виконаного через 1,5 інтервалу, з полями: зліва – 3 см, праворуч – 1,5 см, зверху і знизу – 2 см. Шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14. Текст оформлюється на одній стороні листа формату А4.

Скорочення слів у тексті курсової роботи неприпустимі, крім загальноприйнятих, або зумовлених використанням окремими нормативно-правовими актами. У разі використання у курсовій роботі загальноприйнятих або зумовлених використанням у текстах окремих нормативних актів скорочень, абревіатур, вони позначаються на окремій сторінці після плану.

Курсова робота має титульну сторінку, для якої відводиться перша сторінка (без номера), яка не входить у загальне число сторінок (зразок подається в додатку).

На другій сторінці наводиться план, який включає такі реквізити: угорі посередині сторінки друкується слово “ЗМІСТ”, нижче – “Вступ” (без позначення номера), потім позначені номерами розділи. Наступний розділ “Висновки” також не зазначається власним номером. На останньому місці плану (теж без номера) стоїть “Список використаних джерел”. Сам список додається в кінці курсової роботи з нової сторінки.

Після сторінки з планом наводиться текст курсової роботи з послідовним повторенням назв розділів. Наприкінці кожного розділу повинні бути зроблені відповідні висновки щодо розглянутого питання. Завершують курсову роботу загальні власні висновки автора, які він зробив у процесі дослідження обраного питання.

Список літератури, яка вивчається і цитується, складається відповідно до додатку (див. додаток №4).

Сторінки курсової роботи повинні бути пронумеровані; використовується наскрізна нумерація сторінок.

Курсова робота повинна бути підписана студентом на останній сторінці після списку використаних джерел із зазначенням дати (числа, місяця, року) фактичної здачі роботи на рецензування.

ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ ТА ЇЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критеріями оцінювання курсової роботи є:

- актуальність розглянутих питань;
- самостійність визначення теми та складання плану дослідження;
- достатність обсягу та відповідність темі дослідження використаної літератури, інших джерел використання джерел та посилання на них;
- особистий вклад в дослідження питання (самостійність в написанні, аналіз, правильність і наукова обґрунтованість висновків, інше);
- творчий підхід до написання курсової роботи;
- дотримання вимог до оформлення роботи.

Після рецензування курсова робота повертається студенту для підготовки до її захисту. Захист курсової роботи проводиться студентом комісії, який полягає в наступному: попередньо ознайомившись з рецензією, студент наводить коротку інформацію щодо теми курсової роботи, її актуальності,

наукового апарату та основних висновків, а також дає пояснення по суті зауважень наукового керівника, сформульованих у рецензії, відповідає на додаткові питання за темою дослідження.

Оцінювання курсової роботи здійснюється з урахуванням її змісту та результатів захисту.

За результатами захисту у залікову книжку студента та відомість виставляється оцінка.

ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Становлення банківських систем: історичні та економічні передумови. Банківська система України.
2. Правовий статус банку.
3. Система банківських операцій
4. Правове регулювання розрахункових відносин.
5. Депозитні операції банків
6. Правові основи інвестиційної діяльності банків
7. Правовий режим банківської таємниці
8. Банківське кредитування як основа діяльності банку.
9. Правове регулювання валютних операцій банків.
10. Правова політика Національного банку у сфері забезпечення фінансової стабільності економіки України.
11. Правовий статус НБУ в системі державного регулювання банківської діяльності.
12. Правове регулювання виведення неплатоспроможних банків з ринку.
13. Правове забезпечення банківської діяльності на кредитному ринку України.
14. Правовий статус банку як учасника ринку цінних паперів.
15. Правове забезпечення операцій банків з векселями.
16. Правове забезпечення використання Інтернет-технологій у банківській справі.
17. Правове регулювання іноземного інвестування в банківському секторі України.
18. Правове регулювання організації та здійснення лізингового кредитування.
19. Правовий статус та діяльність банку як учасника валютного ринку.
20. Інвестиційна діяльність банків: особливості правового регулювання.
21. Правове забезпечення депозитних операцій банків.
22. Правове забезпечення захисту прав споживачів банківських послуг.
23. Банківське інвестиційне кредитування.
24. Банківське іпотечне кредитування.
25. Депозитарна діяльність банку на фондовому ринку.
26. Правове регулювання операцій банків з банківськими металами.
27. Правове регулювання міжбанківських розрахунків в Україні.

28. Правове регулювання розрахункових відносин в Україні.
29. Правове забезпечення гарантування банківських вкладів в Україні.
30. Правове регулювання створення та діяльності платіжних систем в Україні.
31. Правовий статус банку як учасника ринку фінансових послуг.
32. Порядок створення банку у формі акціонерного товариства: особливості та правове регулювання.
33. Правовий статус банку як суб'єкта первинного фінансового моніторингу.
34. Правове забезпечення випуску та обігу електронних грошей в Україні.
35. Правове забезпечення емісії та використання електронних платіжних засобів в Україні.

РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЛАН ТА ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДО ТЕМ КУРСОВИХ РОБІТ

Тема 1. Становлення банківських систем: історичні та економічні передумови. Банківська система України.

План

Вступ.

1. Еволюційний розвиток банківської діяльності.
  2. Формування банківської системи та сутність її інституціональної структури.
  3. Особливості побудови банківської системи в Україні.
  4. Правове становище Національного банку України та його місце в банківській системі.
- Висновки.

Рекомендовані джерела інформації.

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18–22. Ст. 144.
3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44. Ст. 356.
4. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. Відомості Верховної Ради України. № 5–6. Ст. 30.
5. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 29. Ст. 238.
6. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3480-IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 31. Ст. 268.
7. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 47. Ст. 646.

8. Банківське право України: навчальний посібник / А.І. Берlach, Ю.О. Тараненко; за заг. ред. А.І. Берlach. К.: Університет «Україна», 2006. 356 с.

9. Гетманцев Д.О. Банківське право: навчальний посібник / Д.О. Гетманцев. К.: Центр навч. літ., 2007. 400 с.

10. Берlach А. І., Тараненко Ю. О. Банківське право України: Навч. посіб. для дистанційного навчання / За заг. ред. А. І. Берlach. - К.: Університет "Україна", 2007. - 303 с.

11. Івченко К. А. Щодо визначення банківської системи України / К. А. Івченко // Актуальні проблеми права: теорія і практика. – 2012. – № 25. – С. 295-300.

12. Ващенко Ю.В. Банківське право: навчальний посібник / Ю.В. Ващенко. К.: Центр навч. літ., 2006. 500 с.

13. Орлюк О.П. Банківське право: навчальний посібник / О.П. Орлюк. К.: Юрінком Інтер, 2005. 373 с.

14. Костюченко О.А. Банківське право: навчальний посібник / О.А. Костюченко. 2-ге вид. К.: АСК, 2001. 569 с.

15. Лагутін В.Д. Кредитування: теорія і практика: навчальний посібник / В.Д. Лагутін. К.: Знання; КОО, 2000. 215 с.

16. Латковська Т. А. Основні функції центрального банку: проблеми визначення та класифікації / Т. А. Латковська // Там же. – 2011. – Вип. 61. – С. 218-227.

17. Латковська Т. А. Банківська діяльність як предмет регулювання різних галузей законодавства / Т. А. Латковська // Там же. – 2009. – Вип. 49. – С. 338-344.

18. Орлюк О.П. Банківська система України. Правові засади організації / О.П. Орлюк. К.: Юрінком Інтер, 2003. 240 с.

19. Словник банківських термінів. Банківська справа: термінологічний словник / А. Загородній, О. Сліпущко, Г. Вознюк, Т. Смовженко. К.: Аконті, 2000. 605 с.

20. Велика українська юридична енциклопедія. У 20-ти томах. Т. 15 : Господарське право / редкол.: В. А. Устименко (голова) та ін.; Нац. акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2019. 784 с.

21. Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення : колективна монографія / За заг. ред. д.е.н., доц. Вівчар О.І. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 395 с.

22. Банківська справа: навчальний посібник / за ред. Р.І. Тиркала. Тернопіль: Карт-бланш, 2001. 314 с.

23. Проблеми правового регулювання відносин на ринку фінансових послуг в умовах глобалізації : монографія / Чернадчук В.Д., Деревянко Б.В., Старинський М.В., Афанасієв Р.В., Гончарова А.В., Маланчук Т.В., Плотнікова М.В., Швагер О.А.; за заг. ред. В.Д. Чернадчука, М.В. Старинського. Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2017. 232 с.

24. Завальна Ж.В. Валютне право України: навчальний посібник / Ж.В. Завальна, М.В. Старинський. Суми: Університетська книга, 2005. 279 с.

25. Пожидаєва М.А. Банківське право: Конспект лекцій / М.А. Пожидаєва. – К.: КНТ, 2011. – 152 с.

26. Тетарчук І.В. Банківське право : Навч. посібник для підготовки до іспитів.- К.: Центр навчальної літератури, 2016.- 214с.

Тема 2. Правовий статус банку

План

Вступ.

1. Поняття та види банків. Порядок створення банку.

2. Організація діяльності та управління банком

3. Формування ресурсної бази банку

4. Порядок ліквідації банку

Висновки.

Рекомендовані джерела інформації.

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18–22. Ст. 144.

3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44. Ст. 356.

4. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. Відомості Верховної Ради України. № 5–6. Ст. 30.

5. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 29. Ст. 238.

6. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3480-IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 31. Ст. 268.

7. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 47. Ст. 646.

8. Банківське право України: навчальний посібник / А.І. Берлач, Ю.О. Тараненко; за заг. ред. А.І. Берлача. К.: Університет «Україна», 2006. 356 с.

9. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку 27.05.2014 № 692 «ПОЛОЖЕННЯ про порядок реєстрації випуску (випусків) акцій при заснуванні акціонерних товариств».

10. Постанова Правління Національного банку України 22.12.2018 № 149 «Положення про ліцензування банків»

11. Гетманцев Д.О. Банківське право: навчальний посібник / Д.О. Гетманцев. К.: Центр навч. літ., 2007. 400 с.

11. Берлач А. І., Тараненко Ю. О. Банківське право України: Навч. посіб. для дистанційного навчання / За заг. ред. А. І. Берлача. - К.: Університет "Україна", 2007. - 303 с.

12. Івченко К. А. Щодо визначення банківської системи України / К. А. Івченко // Актуальні проблеми права: теорія і практика. – 2012. – № 25. – С. 295-

300.

13. Ващенко Ю.В. Банківське право: навчальний посібник / Ю.В. Ващенко. К.: Центр навч. літ., 2006. 500 с.

14. Орлюк О.П. Банківське право: навчальний посібник / О.П. Орлюк. К.: Юрінком Інтер, 2005. 373 с.

15. Тетарчук І.В. Банківське право : Навч.посібник для підготовки до іспитів.- К.: Центр навчальної літератури, 2016.- 214с.

Тема 3. Система банківських операцій

План

Вступ

1.Поняття, види та класифікація банківських операцій.

Співвідношення категорій “банківська операція” та “банківська послуга”.

2.Порядок здійснення депозитних операцій банків.

3.Порядок здійснення розрахунково-касових операцій банків.

4.Порядок здійснення кредитних операцій банків.

5.Система банківських операцій.

Висновки

Рекомендовані джерела інформації.

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18–22. Ст. 144.

3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44. Ст. 356.

4. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. Відомості Верховної Ради України. № 5–6. Ст. 30.

5. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 29. Ст. 238.

6. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3480-IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 31. Ст. 268.

7. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 47. Ст. 646.

8. Закон України від 5 квітня 2001 року “Про платіжні системи і переказ коштів в Україні”.

9 . Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні / Постанова Правління Національного банку України 29.12.2017 № 148

10. Інструкція про ведення касових операцій банками в Україні / Постанова Правління Національного банку України 25.09.2018 № 103

11. Правила визначення платіжних ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України /Постанова Правління Національного банку України 03.12.2018 № 134

12. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті/Постанова Правління Національного банку України 21.01.2004 № 22

13. Інструкція про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків - резидентів і нерезидентів (стара редакція назви - про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах/ Постанова Правління Національного банку України 12.11.2003 № 492.

14. Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням. Постанова Правління Національного банку України 05.11.2014 № 705

15. Банківське право України: навчальний посібник / А.І. Берлач, Ю.О. Тараненко; за заг. ред. А.І. Берлача. К.: Університет «Україна», 2006. 356 с.

16. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку 27.05.2014 № 692 «ПОЛОЖЕННЯ про порядок реєстрації випуску (випусків) акцій при заснуванні акціонерних товариств».

17. Постанова Правління Національного банку України 22.12.2018 № 149 «Положення про ліцензування банків»

18. Гетманцев Д.О. Банківське право: навчальний посібник / Д.О. Гетманцев. К.: Центр навч. літ., 2007. 400 с.

19. Берлач А. І., Тараненко Ю. О. Банківське право України: Навч. посіб. для дистанційного навчання / За заг. ред. А. І. Берлача. - К.: Університет "Україна", 2007. - 303 с.

20. Івченко К. А. Щодо визначення банківської системи України / К. А. Івченко // Актуальні проблеми права: теорія і практика. – 2012. – № 25. – С. 295-300.

21. Ващенко Ю.В. Банківське право: навчальний посібник / Ю.В. Ващенко. К.: Центр навч. літ., 2006. 500 с.

22. Орлюк О.П. Банківське право: навчальний посібник / О.П. Орлюк. К.: Юрінком Інтер, 2005. 373 с.

23. Тетарчук І.В. Банківське право : Навч.посібник для підготовки до іспитів.- К.: Центр навчальної літератури, 2016.- 214с.

Тема 4. Правове регулювання розрахункових відносин

План

Вступ

1. Правове регулювання грошового обігу
2. Поняття і зміст розрахункових правовідносин
3. Поняття та класифікація банківських рахунків. Порядок відкриття та закриття рахунків в установах банків.

4. Правова природа договору банківського рахунка

5. Види, форми і порядок розрахунків у господарському обігу.

Висновки.

Рекомендовані джерела інформації.

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18–22. Ст. 144.

3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44. Ст. 356.

4. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. Відомості Верховної Ради України. № 5–6. Ст. 30.

5. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 29. Ст. 238.

6. Закон України від 5 квітня 2001 року “Про платіжні системи і переказ грошей в Україні”.

7. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні / Постанова Правління Національного банку України 29.12.2017 № 148

8. Інструкція про ведення касових операцій банками в Україні / Постанова Правління Національного банку України 25.09.2018 № 103

9. Правила визначення платіжних ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України /Постанова Правління Національного банку України 03.12.2018 № 134

10. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті/Постанова Правління Національного банку України 21.01.2004 № 22

11. Інструкція про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків - резидентів і нерезидентів (стара редакція назви - про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах/ Постанова Правління Національного банку України 12.11.2003 № 492.

12. Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням.Постанова Правління Національного банку України 05.11.2014 № 705

13. Банківське право України: навчальний посібник / А.І. Берлач, Ю.О. Тараненко; за заг. ред. А.І. Берлача. К.: Університет «Україна», 2006. 356 с.

14. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку 27.05.2014 № 692 «ПОЛОЖЕННЯ про порядок реєстрації випуску (випусків) акцій при заснуванні акціонерних товариств».

15. Постанова Правління Національного банку України 22.12.2018 № 149 «Положення про ліцензування банків»

16. Гетманцев Д.О. Банківське право: навчальний посібник / Д.О. Гетманцев. К.: Центр навч. літ., 2007. 400 с.

17. Берлач А. І., Тараненко Ю. О. Банківське право України: Навч. посіб. для дистанційного навчання / За заг. ред. А. І. Берлача. - К.: Університет "Україна", 2007. - 303 с.

18. Івченко К. А. Щодо визначення банківської системи України / К. А. Івченко // Актуальні проблеми права: теорія і практика. – 2012. – № 25. – С. 295-300.

19. Ващенко Ю.В. Банківське право: навчальний посібник / Ю.В. Ващенко. К.: Центр навч. літ., 2006. 500 с.

20. Орлюк О.П. Банківське право: навчальний посібник / О.П. Орлюк. К.: Юрінком Інтер, 2005. 373 с.

21. Тетарчук І.В. Банківське право : Навч.посібник для підготовки до іспитів.- К.: Центр навчальної літератури, 2016.- 214с.

Тема 5. Депозитні операції банків

План.

Вступ.

1. Поняття депозитних операцій (загальні положення). Правове регулювання депозитних операцій з банківськими металами

2. Особливості договірною регулювання вкладних (депозитних) операцій .

3. Порядок повернення банками грошових коштів і банківських металів та сплата процентів за договорами банківського вкладу (депозиту)

4. Порядок випуску та оформлення ощадних (депозитних) сертифікатів

Висновки.

Рекомендовані джерела інформації.

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18–22. Ст. 144.

3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44. Ст. 356.

4. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. Відомості Верховної Ради України. № 5–6. Ст. 30.

5. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 29. Ст. 238.

6. Про депозитарну систему України: Закон України від 6 липня 2012 року № 5178-VI. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 39, ст.517)

7. Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними: Закон України від 18 листопада 1997 року № 637/97-ВР. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 9, ст. 34.

8 Про валюту і валютні операції: Закон України від 21 червня 2018 року № 2473-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 30, ст.239

9. Положення про порядок здійснення банками України вкладних

(депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами: Постанова Правління Національного банку України від 03.12.2003 N 516.

10. Положення про здійснення операцій із валютними цінностями: Постанова Правління Національного банку України 02.01.2019 № 2

11. Ващенко Ю.В. Банківське право: навчальний посібник / Ю.В. Ващенко. К.: Центр навч. літ., 2006. 500 с.

12. Орлюк О.П. Банківське право: навчальний посібник / О.П. Орлюк. К.: Юрінком Інтер, 2005. 373 с.

13. Тетарчук І.В. Банківське право : Навч.посібник для підготовки до іспитів.- К.: Центр навчальної літератури, 2016.- 214с.

Тема 6. Правові основи інвестиційної діяльності банків

План

Вступ.

1. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності.
2. Форми здійснення інвестиційної діяльності.
3. Учасники інвестиційної діяльності.
4. Банківські інвестиції. Інвестиційна діяльність банків.

Висновки.

Рекомендована література.

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18–22. Ст. 144.

3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44. Ст. 356.

4. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. Відомості Верховної Ради України. № 5–6. Ст. 30.

5. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 29. Ст. 238.

6. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3480-IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 31. Ст. 268.

7. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 47. Ст. 646.

8. . Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління Національного банку України 28.08.2001 № 368.

9. Ващенко Ю.В. Банківське право: навчальний посібник / Ю.В. Ващенко. К.: Центр навч. літ., 2006. 500 с.

10. Орлюк О.П. Банківське право: навчальний посібник / О.П. Орлюк. К.: Юрінком Інтер, 2005. 373 с.

11. Тетарчук І.В. Банківське право : Навч.посібник для підготовки до іспитів.- К.: Центр навчальної літератури, 2016.- 214с.

Тема 7. Правовий режим банківської таємниці

План.

Вступ.

1. Поняття банківської таємниці.
2. Правова та організаційна охорона банківської таємниці банками.
3. Права та обов'язки посадових осіб державних органів щодо отримання відомостей, що становлять банківську таємницю.
4. Підстави та порядок розкриття банківської таємниці.
5. Відповідальність за розголошення банківської таємниці.

Висновки

Рекомендована література.

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18–22. Ст. 144.
3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44. Ст. 356.
4. Господарський процесуальний кодекс України: у редакції Закону України від 3 жовтня 2017 року № 2147-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 48. Ст. 436.
5. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18 березня 2004 року № 1618-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40-41; 42. Ст. 492.
6. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. Ст. 131.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 9–10, № 11–12, № 13. Ст. 88.
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 грудня 1984 року № 8073-X. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
9. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. Відомості Верховної Ради України. № 5–6. Ст. 30.
10. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 29. Ст. 238.
11. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 48, ст.650.
12. Правила зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці: Постанова Правління Національного банку України 14.07.2006 № 267.
13. Ващенко Ю.В. Банківське право: навчальний посібник / Ю.В. Ващенко. К.: Центр навч. літ., 2006. 500 с.
14. Орлюк О.П. Банківське право: навчальний посібник / О.П. Орлюк. К.:

Юрінком Інтер, 2005. 373 с.

15. Тетарчук І.В. Банківське право : Навч.посібник для підготовки до іспитів.- К.: Центр навчальної літератури, 2016.- 214с.

Тема 8. Банківське кредитування як основа діяльності банку

План.

Вступ.

1. Поняття, призначення та функції банківського кредиту. Класифікація банківських кредитів

2. Порядок видачі та погашення банківських кредитів юридичним особам.

3. Банківське споживче кредитування.

4. Форми забезпечення повернення банківських кредитів

5. Поняття кредитної політики банку.

Висновки.

Рекомендована література.

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18–22. Ст. 144.

3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44. Ст. 356.

4. Господарський процесуальний кодекс України: у редакції Закону України від 3 жовтня 2017 року № 2147-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 48. Ст. 436.

5. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18 березня 2004 року № 1618-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40-41; 42. Ст. 492.

6. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. Ст. 131.

7. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 9–10, № 11–12, № 13. Ст. 88.

8. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 грудня 1984 року № 8073-X. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.

9. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. Відомості Верховної Ради України. № 5–6. Ст. 30.

10. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 29. Ст. 238.

11. Про споживче кредитування: Закон України від 15 листопада 2016 року № 1734-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 1, ст.2.

12. Про організацію формування та обігу кредитних історій: від 23 червня 2005 року № 2704-IV. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 32, ст.421.

13. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16 грудня 1997 року № 723/97-ВР. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 16, ст.68.

14. Про заставу: Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2654-ХІІ. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 47, ст.642.

15. Про іпотеку: Закон України від 5 червня 2003 року № 898-IV. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 38, ст.313.

16. Про страхування: Закон України від 7 березня 1996 року № 85/96-ВР. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 18, ст. 78)

14. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями Постанова Правління Національного банку України 30.06.2016 № 351.

15. Ващенко Ю.В. Банківське право: навчальний посібник / Ю.В. Ващенко. К.: Центр навч. літ., 2006. 500 с.

16. Орлюк О.П. Банківське право: навчальний посібник / О.П. Орлюк. К.: Юрінком Інтер, 2005. 373 с.

17. Тетарчук І.В. Банківське право : Навч.посібник для підготовки до іспитів.- К.: Центр навчальної літератури, 2016.- 214с.

Тема 9. Правове регулювання валютних операцій банків

План.

Вступ.

1. Джерела правового регулювання валютних операцій банків.
  2. Поняття валюти і валютних цінностей.
  3. Поняття валютних операцій та їх класифікація.
  4. Поняття та методи валютного регулювання. Валютний нагляд.
  5. Відповідальність за порушення валютного законодавства.
- Висновки.

Рекомендована література.

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18–22. Ст. 144.

3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44. Ст. 356.

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 грудня 1984 року № 8073-Х. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.

5. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. Відомості Верховної Ради України. № 5–6. Ст. 30.

6. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 року

№ 679-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 29. Ст. 238.

7. Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними: Закон України від 18 листопада 1997 року № 637/97-ВР. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 9, ст. 34.

8. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21 червня 2018 року № 2473-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 30, ст.239

9. Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України: Постанова ПНБУ №1 від 02.01.2019 рок.

10. Положення про здійснення операцій із валютними цінностями: Постанова ПНБУ №2 від 02.01.2019 року.

11. Положення про транскордонне переміщення валютних цінностей: Постанова ПНБУ №3 від 02.01.2019 року.

12. Положення про перелік заходів захисту, порядок та критерії їх запровадження, подовження та дострокового припинення: Постанова ПНБУ №4 від 02.01.2019 року.

13. Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті: Постанова ПНБУ №5 від 02.01.2019 року.

14. Положення про порядок надання банками Національному банку України інформації щодо договорів, які передбачають виконання резидентами боргових зобов'язань перед нерезидентами-кредиторами за залученими резидентами кредитами, позиками: Постанова ПНБУ №6 від 02.01.2019 року.

15. Інструкція про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів: Постанова ПНБУ №7 від 02.01.2019 року.

16. Положення про порядок здійснення уповноваженими установами аналізу та перевірки документів (інформації) про валютні операції: Постанова ПНБУ №8 від 02.01.2019 року.

17. Положення про встановлення офіційного курсу гривні до іноземних валют та розрахунку довідкового значення курсу гривні до долара США й облікової ціни банківських металів: Постанова Правління Національного банку України 10.12.2019 № 148.

18. Класифікатор іноземних валют та банківських металів: Постанова Правління Національного банку України від 04.02.1998 № 34 (у редакції постанови Правління Національного банку України 19.04.2016 № 269).

Навчальне видання

Електронне видання

**МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ З НАПИСАННЯ ТА ПІДГОТОВКИ КУРСОВИХ РОБІТ З
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» вечірньої, заочної та денної форми навчання

Укладачі: д.ю.н., проф., зав. кафедри господарського права Д. В. Задихайло, к.ю.н., доц., доц. кафедри господарського права Р.П. Бойчук.

Відповідальний за випуск:

Редактор:

Комп'ютерна верстка: